

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 62.

V Ljubljani, v četrtek 17. marca 1898.

Letnik XXVI

Boj za vsako ceno!

V Trstu 14. sušca.

Mi Slovani ne smemo priti k miru! Naš narodni nasprotnik tega noče. Usiljuje nam boj in če se ga še tako izogibljemo! Zaradi »miru« pravi, odpovejte se svoji narodnosti, svojemu materinemu jeziku, in v teh besedah je izražena napovedba vojne.

V Trstu pa nam je napovedan boj poleg narodnih tudi v verskih rečeh, kajti v Trstu se nimamo boriti samo proti političnim, marveč tudi proti verskim sovražnikom našega naroda. In ti verski sovražniki so — judje.

V poslednjem času se je vrgel tržaški Izrael naravnost na našo škofijsko stolico in ondi hotel s pripomočjo svojih somišljenikov, pseudo-katolikov, iztrgati poslednjo avtoriteto, s katero razpolaga cerkveni višji načelnik tržaški. In deloma, in za jedenkrat, se mu je to tudi posrečilo.

Kakor je že vsej tržaški javnosti znano, je milostivi tržaški vladika monsgr. Šterk odredil, da se vršijo pri sv. Jakobu v Trstu in sicer za postni čas, slovenske propovedi. Ta odredba ne temelji na nikakoršni narodni prenapetosti, o kakoršni pri tako miroljubivem možu, kakor je vladika Šterk, niti misliti ni, marveč odredba ta temelji jedino na potrebi župljanov šentjakobske cerkvene občine, župljanov, ki so po večini slovenske narodnosti.

Proti tej pravični odredbi se je vzdignil ves Izrael tržaški in ž njim roko v roki tržaški pseudo-katoliki, zbirajoči se okoli »Amica«. In ta vojska je prihrula na škofa in kategorično zahtevala, da škof odtegne svojo odredbo, — zaradi ljubega miru in da »nikdar več ne poskusi kaj jednega«.

Da, — nikdar več!

Kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, bil je zbran te dni ogromno zastopan duhovski konsistorij na tržaškem ordinarijatu, da ukrene v tej stvari. Na ordinarijatu se je oglašil tudi municipalni asesor dr. Artico, da predloži »željo« municipalija po odpravi slovensčine iz tržaških cerkva. Temu dvojnemu pritisku se je naposled udal vladika Šterk ter umaknil svojo odredbo glede slovenskih propovedij pri sv. Jakobu. Toda naši narodni sovragi so posvarili tudi vladiko, naj nikoli več kaj takega ne stori — samo zaradi ljubega miru

Zdaj smo toraj na jasnem, zdaj znamo, koliko je bila ura na tržaških cerkvah!

In težko je biti ob tem dejstvu, — težko je biti krotak!

Je-li res prišlo tako daleč, da moramo umolkiniti s svojo besedo vselej in povsodi, da nam morajo biti zaprta usta, kakor hitro ukaže naš sovrag? Mi pravimo, da ne!

In ker se je predrznil sovrag, žaliti naš verski, narodni in osebni ponos na nečuten način, tedaj mu bodi, kar hoče za vsako ceno: boj, vroči boj!

Da se je tržaški vladika Šterk umaknil brutalnosti italijanske stranke, je umevno, ako pomislimo na nasledke, katere bi bile utegnile imeti slovenske propovedi; saj je znano orodje tržaške, odnosno vse primorske iredente: poulična sodrga! Kdor pozna to cigansko svojat, katera je po vsem svojem bitju ostudna tako, da se mora človek z gnjusom obrniti v stran, kdor pozna to svojat, ki je za lačni denar zmožna vsega, prav vsega na svetu, oni pojmi, kaj se pravi, ako bi taka gnjilad napadala in z najgrjimi pojavi surovosti in cinizma motila slovensko cerkveno slavnost. In v tej sodrgi tiči pojmi lahonskega žuganja in pretenja zaradi — »ljubega miru«.

V Trstu je sicer dobro organizovana državna policija, katere uslužbenci so tudi večinoma Slovenci, toda tudi lahonska sodrga je »organizovana« tako, da jej v dosti slučajev niti policija ne more do »živega« ...

Mesto da bi prevzvišeni vladika izpostavljali svetost verskih obredov takim iredentovskim sredstvom, umaknil je svojo odredbo radi ljubega miru.

Prebivalstvo cerkvene občine sv. Jakoba, ker po večini slovensko, je zelo nevoljno vsled tega dogodka in v prvi vrsti je obrnjena nevolja ljudstva proti župniku Hrovatinu, o katerem gré glas, da ne simpatizuje s svojim maternim jezikom. — Med ljudmi nekaj vre, ljudstvo si noče dati ukazovati od »Piccolovi« judov in njegovih fanatičnih privrženecv, v katerem jeziku naj časti svojega Boga in izpolnuje svoje verske dolžnosti, ono želi slovenske propovedi za-sé, ker je mnogoštevilno dovolj, da se vsikdar napolni cerkev samega slovenskega vernega ljudstva. In to ljudstvo ima tudi pravico zahtevati za-sé slovenskih propovedij.

Tak korak bi našel odobravanje v vsem kršč. svetu in vsak pravi kristjan bi ga v svojem srcu podpiral; toda odobravati bi se ne mogel drug korak, o katerem se že tu in tam čuje.

Od nekaterih strani se je izvedelo, da name ravajo ljudje prestopiti k — pravoslavju, ako se jim ne dá prilike, moliti v cerkvi v svojem maternem jeziku. Upamo trdno, da se to ne zgodi, toda že misel na to bi morala odpreti oči vzlasti italijanskim duhovnikom okolu »Amica«!

Strašna je odgovornost, katero si nakopavajo s takim počenjanjem. Kratiti besedo božjo v domačem jeziku tržaškim Slovencem, je krivica, ki vpije v nebesa po maščevanju, ker tira dobro slovensko ljudstvo v ver-

LISTEK.

Nansenovo potovanje na sever.

(Govoril kanonik J. Sušnik v »Katoliškem domu«.)

(Dalje.)

Dne 26. julija 1845 so ladiji videli še kito-lovci v Baffinovem zalivu, potem pa o njih ni bilo ni duha ni sluha. Ko se Franklin dve leti ni povrnil, tedaj je Angleška razpisala nagrado 250.000 gld. onemu, ki najde Franklina, in polovico te svote, kdor poda kako gotovo poročilo o njem. Takoj prihodnje leto 1848 so šle tri ladije iskat Franklina, toda brez uspeha. Leta 1850 je poslala Angleška 14 ladij na sever, da vsak kot preiščejo. Napravili so mnogo postaj, od koder so peš in s sanmi prehodili in preiskali razne otoke. Spuščali so balone v zrak, da bi jih veter zanesel na razne kraje s sporočili, kje ponesrečencev čaka pomoč. Napravljali so napise ter jih nabijali na drogovi na najvišjih mestih, metali sklenice v morje, vjetim lisicam navezali sporočila na vrat ter jih spuščali, da bi na ta način vendar ponesrečenci našli naznanilo, kje je pomoč: toda vse je bilo zastoj.

Tudi poizvedovanje pri Indijancih, Eskimih in tamošnjih lovcih trgovske zveze je bilo brezuspešno. Deset let pozneje so po Eskimih zvedeli, da je več evropskih pomorščakov pomrlo ob iztoku velike ribje reke.

Mac Clintock, ki je šel na novo na označeni kraj preiskavat, je našel leta 1859 na kralja Viljema deželi plehato škatljico z obširnimi popisom ponesrečene ekspedicije. Obe ladiji ste bili v ledu strti, Franklin je umrl 11. junija 1847 in preostali pomorščaki, bilo jih je še 105, so se hoteli po suhem rešiti. Napisali so bili omenjeno pismo, izpostavili na viden kraj, sami pa se napoliti proti jugu. Toda bolezen, zima in pomanjkanje jih je v kratkem spravila in nikdo izmed njih se ni vrnil domov. Posledica vseh teh ekspedicij je bilo sicer zelo natančno spoznanje severne Amerike, toda naposled najden prehod v tiho morje zaradi ledu ni bil za navadno vožnjo rabljiv.

Vse te nezgode pa pomorščakov niso splašile, ampak še le na novo spodbodile, na vsak način doseči severni tečaj. Izmed raznih novejših sta angleška, katero je vodil Nares leta 1875, in ameriška po Loockwood-u leta 1884; prvi so

prišli dalje, kot Parry, namreč do 83° 24'. Znamenita je tudi nemška ekspedicija iz leta 1869. Led je ladijo »Hansa« strl, pomorščaki so se rešili na led ter se na ledenih ploščah vozili po morskem toku 150 nemških milj daleč ter se rešili na južni Grönland. Avstrijska ekspedicija od leta 1872, katero sta vodila Payer in Weypreht, je našla Fran Josipovo deželo, toda izgubili so v ledu ladijo »Tegetthof« ter se rešili po čolnih.

Jako zanimiva, če tudi neugodna je ameriška ekspedicija od leta 1879. Kapitan Deloug je jadril z ladijo »Jeannette« iz Kalifornije skozi Beringov predor v severno morje. Ladijo, katero je led obdal, je gnal morski tok do sibirskih otokov, tam pa je bila v ledu strta in se je potopila. Mornarji so se na treh čolnih podali do sibirskih obali, pa le dva čolna sta prišla do suhe zemlje in še izmed rešenih jih je na popotovanji skozi sirske tundre večina pomrlo, le malo je bilo rešenih.

Vsi pomorščaki, kateri so popotovali na sever, so teh mislij, da na sedanji način ni mogoče po ledu prodreti do severnega tečaja. Ladije ne morejo višje priti po morji, nego do 80°, po ledu je 1100 kilometrov predolga pot, katera bi se dala

sko nevednost, v nemarnost, v socialno demokracijo, v brezverstvo.

Mil. škof in varuh cerkve se je za hip nasilstvu umaknil, prepričani smo pa, da ne pozabi besed Izveličarjevih: Pojdite in učite vse narode! ter oskrbi slovenskim vernikom slovenske pridige. Narod mora pa glasno zahtevati svoje pravice, narod mora vsprejeti boj, katerega mu je smrtni sovražnik napovedal zlobnim smehom in zaničevanjem. Ako narod tega ne stori, tedaj bi bilo žalostno znamenje, da je na svoje svetinje pozabil, da jih je vrgel tja, kjer jih hoče videti sovražnik — v smeti.

Torej v boj, ker veleba dolžnost!

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. marca.

O položaju. Le malo dni nas loči še od 21. marca, ko se otvori štirinajsto zasedanje drž. zbora in ko se ima odločiti, kako naj se Avstrija vlada. Ako se pomire razburkani duhovi, pričelo se bode takoj po Veliki noči redno parlamentarno delo, ako bodo pa kričaški elementi še nadalje rogovilili, imeli bomo mesto mirnega zasedanja državnega zbora burne in viharne volitve za drž. zbor. Novi ministerski predsednik je, kakor se z vseh strani naglašja, mož skrajne odločnosti in hoče voditi krmilo avstrijske vlade tako ali drugače. Vender pa bode posegel po kočljivih in neprijetnih sredstvih šele tedaj, ko bo poskusil vse in ko nikjer ne bo našel potrebnega zagotovila, da bo res mogoče vleči državni voz po normalnem tiru. Odkar je prevzel državno vodstvo od barona Gautscha, se neprestano pogaja z voditelji raznih strank ter jih skuša privabiti k sebi za splošno skupno delo. Največ opravila mu seveda provzročujejo razne opozicijske stranke, ki so strmoglavile v kratkem času kar dve vladi. V prvi vrsti si je hotel nakloniti zastopnike veleposestva in je v to svrhu povabil jednega izmed njih v svoj kabinet. Toda z imenovanjem dr. Bärnreitherja ni v polni meri dosegel tega, kar si je želel. Liberalni veleposestniki so sklenili, kakor znano, da si ne dajo vezati rok v nobenem slučaju in da hočejo še nadalje vztrajati pri svojih prvotnih zahtevah glede jezikovnega vprašanja in vsled tega gojiti i nadalje tesno zvezo z ostalimi nemškimi svobodomiselnimi strankami. Pri Schönererijancih sicer še ni poskusil svoje sreče, toda tam bi jo tudi zaman iskal. Vse torej kaže, da ni veliko nade na mirno delovanje v 14. zasedanju in da bodo najbrže zapisniki bodočih sej govorili le o škandalih in nemirih, dokler se slednjič ne objavi razglas, s katerim se razpusti drž. zbor in razpišejo nove volitve.

Parlamentarna komisija desnice se snide v posvet jutri dopoldne ob 10. uri. Pred to plenarno sejo se vrši danes dopoldne predposvetovanje klubovih načelnikov desnice, pri katerem bode načelnik komisije posl. vitez Jaworski poročal o vspehu, ki ga je dosegel v svojem razgovoru z ministerskim predsednikom. Ako se bode moglo na podlagi njegovih besedij sklepati na načrt nove vlade vsaj v velikem okviru, in na

zmagati, ker je človeku nemogoče, za toliko daljave živež tje in nazaj jemati seboj. Sicer so rabili za vožnjo pasje sani, kar popotovanje sicer nekoliko olajša, a tudi psom je treba dajati živež, katerega je potreba jemati seboj. Velika težava je tudi z obleko. Da se popotnik v snegu in ledu mokrote ne more popolnoma izogniti, je jasno, toda jako težavno je obleko v hudem mrazu posušiti. Nogovnice so popotniki sušili na ta način, da so mokre nogovnice po noči sebi položili na prsi pod obleko in jih na tak način z lastno toploto sušili.

Jako velika zapreka severnim popotnikom je bolezen, skorbut po imenu. Nastane ta bolezen večidel vsled slabega živeža in vsled pomanjkanja sveže rastlinske hrane. Človek začne pešati, noge otekajo ter se napravljajo na njih temne lise, obraz postane zabuhel, meso na čeljustih gnije, zobje izpadajo, bolnik meče kri iz sebe in slednjič umrje vsled oslabljenja, včasih nastopi vodenica. Ta bolezen se sedaj vedno bolj poredkoma kaže, odkar se rabijo na popotovanji konserve, katere v plehastih posodah hranijo nepokvarjeno hrano.

(Dalje sledi.)

vladno razmerje do večine oziroma desnice, potem bo parlamentarna komisija tudi lahko ukrepala o nadaljnjih korakih.

Mažarske slavnosti, ki so se vršile 15. t. m. v Budimpešti in o katerih smo včeraj na kratko sporočili, so bile naperjene, kakor po pravici zatrjujejo razni listi, v prvi vrsti proti Avstriji. Velik slavnostni narodni shod, na katerem je imela prvo besedo vladna klika, se je pečal skoro samo z Avstrijo. Govorniki so zabavljali napravam avstrijskim, deklamatorji zasmehovali razne politične osebe in sploh državo, vmes so se pa ravšali dijaki in socialisti ter se pričekali mej seboj, kdo je primogol več, da se je tako častno pričela revolucija pred 50. leti. Razbita okna na javnih in zasebnih poslopih, ranjeni in aretovani slavitelji, govori slavn. govornikov in sramotilne pesmi na Avstrijo, so zelo karakteristične za položaj na Ogerskem. Ako vpoštevamo še nemire, ki jih provzročajo socialistični agrarci, se moramo res vprašati, s kako pravico budimpeštansko časopisje s tako ošabnostjo gleda na stvari, ki se razvijajo v Avstriji, ko imajo ogerski politiki dovolj smetij pred lastnimi vrati. Vedno bolj se lahko izpoznavja, kako zanimiva je dežela »svobode«.

Krečansko vprašanje se že rešuje nekoliko resneje in je nekoliko več nade, da se morda vendar le reši. Z včerajšnjim dnem je zginila nem. zastava na Kreti in nemška vojna ladija »Oldenburg« je odplula s svojim moštvom. Od dne 21. februarja 1897 je vihrala nemška zastava v kanejskem pristanišču in sicer najprej raz »cesarice Avguste«, nato pa raz »Oldenburga«. Posadka na tej ladiji ni bila velika. Štela je le 50 mož. Sila toraj ni bila velika in so jo v tem najbrž prekosile skoro vse velevladi, toda vpliv Nemčije na razvoj krečanskega vprašanja pa je bil velikanski in skoro se sme reči, da se je večinoma to zgodilo ali ne zgodilo, kar je hotela nemška vlada. Tudi sedaj krečansko vprašanje še ni rešeno in tudi tako rekoč še ne odkrita pot, po kateri bo mogoče priti kedaj do rešitve, toda že to je veliko vredno, da se je umaknila s pozorišča Nemčija in prepustila zadevo ostalim državam. Sedaj se bodo velevladi, ki resno mislijo na rešitev krečanskega vprašanja, saj lahko nekoliko prosteje gibale. Veliko več nade ima sedaj tudi grški princ Jurij, da prodre s svojo kandidaturo, ker ni več onega, ki mu je tako odločno nasprotoval.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. marca.

(Škof krški mil. gosp. dr. Anton Mahnič) se je na potu vstavil danes v Ljubljani. Vladika je hvala Bogu zdrav. Stališče njegovo, kakor nam je pravil, je jako težavno, zlasti ima neprestane borbe za ohranitev slovanske liturgije, proti kateri iredentisti rujejo z vsemi silami.

(Slov. krščansko - narodno zvezo) sklicuje nje načelnik drž. poslanec dr. Šusteršič k seji, ki se vrši v nedeljo, 20. t. m. ob 12. uri, nadaljuje pa v ponedeljek ob 9. uri dopoldne v državnem zboru na Dunaju.

(Na prijateljski sestanek) se je tudi sinoči v »Katoliškem domu« sešlo lepo število gospodov, nekateri tudi z dežele. Razgovor, po kakem načrtu naj se spiše temeljita kulturna zgodovina kranjske dežele, je vodil gospod J. Benkovič. Ko je Leon XIII. odprl vatikanski arhiv v prosto porabo, pisal je kardinalu Hergenrötherju pismo, v katerem poudarja, naj se katoliški možje bolj poprimajo zgodovinskih študij. Med drugim pravi, naj katoliški zgodovinarji poiščejo sovražnike katoliške cerkve v njih lastnem taboru in jih premagajo z istim orožjem, s katerim oni napadajo. To navodilo svetega očeta bi si morali tudi Slovenci bolj k srcu vzeti, ker tudi mi nismo brez ljudij, ki pačijo in potvarjajo zgodovinsko resnico. Kdor prebira naše liberalne časnike, prepričan se je opetovano, koliko se je v njih domača zgodovina strankarsko zavijala in zlorabila. Največja neverjetnost postane verjetna, ako se dan za dnem ali teden za tednom ponavlja sedaj v tej, sedaj v drugi obliki. S tem se mnogo škoduje narodu, zlasti ker se vsa ta očitanja največkrat sproti ne pobijajo; a listi objavljajo članke, v katerih je nakopičena cela vrsta zvito zavutih trditve brez vsakih dokazil in utemeljitve. Kolikokrat se je n. pr. že očitil fanatizem in barbarizem

škofu Hrenu in jezuitom, da so bile sežgane slovenske luteranske knjige. A vse te knjige, ki so se tu sežgale, so bile ohranjene v nekaterih izvodih po katoliških knjižnicah; zato isti »auto-dafé« Slovincem ni bil v škodo, temveč prej v korist, ker se je preprečilo njih poluterovanje in s tem tudi ponemčevanje. Nepregledno večja škoda pa se je zgodila slovenskemu narodu, ko je jožefinski duh pod krinko prosvitljenosti uničil toliko znamenitih umetniških del, kakor drugod tako tudi na Kranjskem ter razpršil in ugonobil dragocene samostanske knjižnice in arhive, kateri bi nam bili sedaj najboljši vir za proučevanje domače zgodovine. Jednako je neresnično, da je duševno stagnacijo po luteranski dobi provzročila katoliška protireformacija; provzročil jo je le luteranizem v svojih žalostnih posledicah, ki je slovenski narod do skrajnosti strudil. Očitalo se je opetovano, da »zaspana katoliška duhovščina« tje do Vodnika ni skoro nič storila za duševno izobrazbo ljudstva. Pisali niso ne zato, ker so bili leni, temveč ker utegnili niso zaradi premnogih stanovskih dolžnosti. Od Hrena do Vodnika najdemo v vrstah slovenskih pisateljev skoro le me-nihe, odlične priletne duhovnike in vpokojene dušne pastirje, ker le ti so utegnili vsaj včasih prijeti za pero. Značilno je, da med njimi skoro tekom 200 let ne najdemo niti jednega mlajšega dušnega pastirja, ker so imeli stanovskih opravil premnogo. Da se tolikim starim in novim neresnicam pride v okom, treba nam je temeljite, nepristranske domače kulturne zgodovine. Potrebna je tem bolj, ker nam je še skoro do cela neznana. Govoriti vedó naši ljudski govorniki mnogo o kulturnih in socialnih odnošajih med tujimi narodi, a kadarkoli so na tem, da bi o domačih sličnih razmerah kaj temeljitega povedali ter nam iz preteklosti na prihodnost kazali in na temelju narodove prošlosti vspešno bodočnost zidali, tedaj ne vedó nič zanesljivega, nič temeljitega in res hasnovitega povedati. Domača kulturna zgodovina nam bo služila kot bogata zaloga in polno torilo za nove vsakovrstne načrte. Da se je doslej resnica toliko preobračala in potvarjala, vzrok je, ker nam je to, kar doslej že imamo v tem pogledu, dohajalo le iz zelo pristranskih virov. Vsa Dimitzova zgodovina je pisana v duhu katoliški cerkvi in slovenskemu narodu sovražnem. Kar so pisali razni drugi možje, je večinoma ali strankarsko ali pa prepovršno pisano. Vsem našim zgodovinskim spisom manjka duha, ki bi jih vseskozi preveval; zaradi tega pa so tudi jako suhoparni in primeroma malo čitani. Zgodovino pisati se pravi, ne le posamna fakta in osebe naštevati, ter vse važno in nevažno gradivo, katero ravno pred oči pride, skupaj zveržiti, temveč treba je s treznim kritičnim duhom modro in previdno ločiti tehtnejše stvari od manj tehtnih in potem na podlagi zgodovinskih činov podati jasno in resnično sliko dotične dobe in sicer tako, da je vsako dejstvo jasno in utemeljeno v svojem viru ter tudi v posledicah, da se torej jedna stvar iz druge razvija ter druga drugo pojasnuje. Kulturne zgodovine našega naroda ne more nobeden prav in nepristransko soditi in pisati, kdor se popolno ne vglobi v duh njegov. In ta duh je duh globokega verstva! — Ljubezen do katoliške vere in cerkve je bila glavni motiv mnogim in največjim činom tudi v Slovencih. Kdor tega ne vpoštevja, ali vsaj zadostno ne izrablja, ta sodi in opisuje strankarsko našo zgodovino. In uprav zaradi tega premnogi spisi o naši preteklosti niso zanesljivi, pač pa dolgočasni, ker brez pristnega narodnega duha! Da se spiše vsestransko temeljita kulturna zgodovina kranjska, treba je še mnogih študij in raznih monografij. V to svrhu pa je treba, da se vender jedenkrat preiščejo in porabijo vsaj tisti maloštevilni in navadno malenkostni arhivi, katere sploh imamo. Zgodovino pravnih in upravnih razmer na Kranjskem sta opisala razven Dimitza zlasti J. Babnik in A. Globočnik. Zgodovina slovenskega gospodarstva, kmetijstva in obrtstva pa je skoro do cela neznana, in uprav te silno potrebujemo. Za agrarno zgodovino so velikega pomena krajevna in domača hišna imena. — Dr. Peisker v Gradcu je lani izdal navod, kako naj se nabirajo. Na Štajerskem sta sekovski in lavantinski škofij-ski ordinarijat to delo poverila duhovnikom. Na Kranjskem naj bi to delo vzela v roke Leonova družba, morda v družbi z Matico Slovensko, ki

je krajevna imena že nabirala. Za kulturno zgodovino obrtstva so velepomembni tudi cerkveni zavetniki, svetniki kot farni patroni. Profesor dr. J. Titel je l. 1889 na dunajskem katoliškem shodu posebno na to opozarjal. Na Nemškem so se v tem pogledu dosegli že lepi vspehi. Pri nas na Kranjskem bi bile te študije tem bolj hvaležno delo, ker imamo tako malo drugih zgodovinskih virov iz iste dobe ohranjenih. Kulturni pomen cerkvenih patronov na Kranjskem je povdarjal že l. 1883 kustos Dežman na shodu konservatorjev v Celovcu, na Češkem pa Hermenegild Jiriček. — Dunajska nemška Leonova družba bo izdala v par letih knjigo o socialnem delovanju katoliške cerkve v ljubljanski škofiji, kakor je že izdala slične knjige o krški, sekovski in solnograški škofiji. To naj bo nekak temelj za nadaljne kulturno-zgodovinske študije naše dežele. A celotno delo o tem naj bi poklonila Slovencem ljubljanska Leonova družba. Skromen je slovenski narod, še bolj skromna je njegova zgodovina, a zberimo in proučimo vsaj to, kar imamo, in prepričali se bomo, da imamo več, nego si mislimo! — Tem izvajanjem je g. V. Steska dostavil nekaj opomb h kulturni zgodovini naše dežele in o dosedanjem našem zgodovinopisju. V Slovencih manjka zadostnih močij, kakoršne imajo drugi narodi. Doselej so bili slovenski zgodovinarji le diletantje, ki so se o prostem času bavili s to stroko. Zaradi tega tudi uspehi niso mogli biti zadostni. Vsi prejšnji spisi o naši zgodovini so bili spisani ali v latinskem ali v nemškem jeziku; mogoče, ki niso imeli narodne zavesti, se tudi niso ozirali na narodne slovenske potrebe. — Govoril je nadalje o kulturnem pomenu cehov in zadrug v preteklih stoletjih, o katerih se je vnela daljša debata, v katero sta posegla gg. Šinkovec in dr. Aleš Ušeničnik. — Predmet razgovoru za prihodnjo sredo se bo pravočasno naznanil.

(Umrl) je v Rudolfovem gospod Jožef Kraus, bivši učitelj in dolgoletni organist. N. v m. p.!

(Zamude dve uri) je imel današnji gorenjski vlak, ki bi imel dospeti v Ljubljano ob pol dvanajstih, ker je pri Ratečah na Gorenjskem jedno kolo na stroju skočilo s tira.

(Shod obrtne zveze za Kranjsko v Kandiji.) V nedeljo, 13. t. m. priredila je »obrtne zveze za Kranjsko« javen shod v Kandiji pri Novem Mestu, ki se je obnesel povsem sijajno, akoravno so se prirediteljem shoda skušale provzročiti zapreke in so v noči od sobote na nedeljo zginili lepaki na hišnih vogalih. Shod je otvoril predsednik g. Šturm ter z izbranimi besedami pozdravil mnogoštevilno došle zborovalce. Pojasnil jim je pomen shoda, navduševal jih za skupno organizacijo ter dal besedo g. Kregarju, ki je v daljšem, dobro premišljenem govoru pojasnoval, »kako je mogoče rešiti mali obrtni stan«. Govornik posegel je nazaj v srednji vek ter slikal stanje tedanjih obrtnikov. Nadalje našteval je razne hibe sedanjega družabnega reda, ki so največ pripomogle, da je tako propadel mali obrtnik, in prišel konečno do zaključka, da je sedanjim neznosnim razmeram odpomoči le potom tesne gospodarske in obrtne organizacije. Govornik razlaga tudi novi obrtni zakon ter pove, da je v marsikaterem oziru še vedno zelo pomanjkljiv. Treba ga bo toraj še piliti in v to potreba, da se pravočasno oglase vsi obrtniki. — Splošno, dolgotrajno odobravanje je sledilo njegovemu temeljitemu govoru. Za njim je g. Šturm razkrival krivice, ki jih je provzročil malemu obrtu v prvi vrsti židovski kapitalizem, povedal pa tudi, da država vse premalo skrbi za te vrste državljanov in se pri nabavi raznih vojaških potrebščin prav malo ali pa čisto nič ne ozira na malega obrtnika. Povsod ima prednost židovski kapitalist. — Posebe o klobučarski obrti je govoril g. Kunc ter podal več nasvetov v zboljšanje te stroke. — Za njim sta govorila gg. Šturm in Kregar o organizaciji slovenskih obrtnikov in je poslednji predlagal nastopno resolucijo: Na shodu »obrtne zveze« zbrani obrtniki iz Novega Mesta in okolice izrazijo željo, da se čim preje priredi v Ljubljani vseslovenski obrtni shod, kjer naj se sestavi skupen obrtni načrt. Povabijo naj se k temu shodu tudi slovanski obrtniki iz obmejnih dežel, da se solidarno postopa v korist malega obrta. — Resolucija je bila vsprejeta z velikim navdušenjem. — Konečno je pred-

lagal novomeški obrtnik g. Fr. Picelj, naj se ustanovi za Novo Mesto in okolico podružnica »zveze«. Predlog se je vsprejel in izvolil pripravljalni odbor, obstoječ iz gospodov: K. Kunc, Iv. Appe, Fr. Picelj, L. Blažič, A. Weis, Avg. Stössel in M. Mramor. Nato se je zaključilo zborovanje s trikratnim slava-klicem na papeža in cesarja. Mej zborovanjem je došel iz Metlike brzojavni pozdrav, v katerem metliški obrtniki srčno pozdravljajo obrtni shod in se izraža želja, naj se priredi tak shod tudi v Beli Krajini. — Po shodu so se podali zborovalci v gostilno g. župana Štemburja, kjer jim je le preneglo potekel čas v prijetni zabavi.

(Mestna elektrarna.) Tekom prihodnjih dni prevzela bode mestna občina ljubljanska od tvrdke Siemens & Halske dogotovljeno mestno elektrarno. Pri tej priliki vršile se pa bodo pogojene garancijske preskušnje in bode treba zaradi preskušnje akumulatorjev in strojev med dnem večkrat javne mestne svetilke prižigati, kar naj blagovoli sl. občinstvo na znanje vzeti.

(Izpred porotnega sodišča.) Soc. demokrat Simon Kmetitz je dne 3. jan. na soc. dem. shodu v Koslerjevi pivovarni nečuvno zabavljal proti katoliški duhovščini. Sodišče ga je po sklepu porotnikov oprostilo. Navzoči soc. demokratje so izid obravnave pozdravili z glasnimi »heiloklicia«, najbrže zato, ker je bila večina porotnikov nemška. — S to obravnavo je dokončana sedanja porotna doba.

(Ponesrečill) se je posestnik Jan. Peterka iz Sela, občine Moravče 14. t. m., ker je padel z voza in prišel pod kolesa, ki so mu strla glavo tako, da je bil takoj mrtev.

(Iz Št. Petra na Krasu.) dne 16. marca. Dne 13. marca t. l. je imela tukajšnja hranilnica in posojilnica svoj redni občni zbor. Zborovanja se je udeležilo lepo število udov. Gospod načelnik je pozdravil pričujoče ter poročal o stanju hranilnice in posojilnice. Iz poročila je razvidno, da ima tukajšnja hranilnica in posojilnica 246 članov in tudi že 570 gld. 58 kr. rezervnega fonda. Ako se pomisli, da ta denarni zavod obstoji še le čez dve leti in je bilo že 110.000 gld. prometa, se mora reči, da prav dobro napreduje in vspešno deluje. Hranilnica je v tako dobrih rokah in tako pod dobrim in zanesljivim vodstvom, da si bolj-sega želeti ne moremo. Nadejamo se, da bodo to veliko dobroto v kratkem času tudi tisti spoznali, kateri so se do danes njeni nasprotniki. Hranilnica in posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima toliko dobrih strani, da se more vsakateremu trezno mislečemu človeku prikupiti. Ta denarni zavod reši kmeta iz rok oderuhov, mu da priložnost, da si zamore preskrbeti potrebno živino, brez katere kmet obstati ne more. Tukaj dobi pomoč, da more svoje kmetijske pridelke kakor tudi živino prodati takrat, kadar se mu najboljše izplača. Tukaj tudi dobi posojilo brez vsakih posebnih stroškov. Imenovana hranilnica in posojilnica ima pa tudi to dobroto, da dolžnik zamore prav po malem dolg plačati. Ako pa je dolžnik radi kake nesreče s plačevanjem obresti zaostal, ga tudi zamore nekoliko časa počakati, ne da bi se mu stroški napravljali, kakor se to dostikrat zgodi pri drugih hranilnicah. V to hranilnico vložé tudi posli majhno svotico od svoje majhne plače ter se s tem privadijo varčevati in si sčasoma tudi lepo svoto prihraniti zamorejo. Imenovana hranilnica in posojilnica škoduje le tistim oderuhom, kateri so od posojila po 20 ali še več odstotkov od ubogega kmeta zahtevali. Reči se mora, da so te hranilnice in posojilnice dobro došle. Le glede vodstva teh hranilnic se mora omeniti, da naj se strogo skrbi in dela na to, da bodo vedno v dobrih rokah. Vodiijo naj jih previdni, pametni, skušeni in nesebični možje in hranilnice in posojilnice bodo vspešno delovale in še pozni rodovi bodo njih ustanoviteljem hvaležni.

(Iz Konjic) smo prejeli brzojavno poročilo, da je umrl ondotni lekar g. G. Pospišil. Pokopali so ga včeraj ob 5. uri popoldne. N. p. v m.!

(Ustanovljenje brzojavne postaje v Nabrežini 1.) Dne 16. sušca odprla se je v Nabrežini, političnem okraju sežanskem, nova brzojavna postaja z omejeno dnevno službo združena s tamošnjim poštnim uradom.

Društva.

(Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana«) si je izvolil na včerajšnjem rednem občnem zboru sledeči odbor: Dr. Josip Kušar, predsednik; Fran Barle, podpredsednik; Fran Gombač, blaginik; Fran Souvan ml., tajnik; Ernest Koželj, I. rednik; Ivo Devčić, II. rednik; Fran Žužek, odbornik.

(Vabilo) k veselici, katero priredi »Slov. bralno društvo« v Škofji Loki v korist pevskega zboru na praznik sv. Jožefa, dne 19. sušca 1898. Vspored: a) Petje: 1. »Lahko noč«, moški zbor z bariton solo A. Nedved. 2. »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor A. Nedved. 3. »Pred slovesom«, četverospjev * * *. 4. »Ljubav«, četverospjev * * *. b) Godba: »Venček stajerskih pesnij«, igra na citre g. Kankelj Jos. c) Veseloigra: Brati ne zna. Zanimiva prosta zabava. Vstopnina udom 10 kr., neudom 15 kr. — Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. — Ker je čisti dohodek namenjen v naravno raznih potrebščin, tičočih se pev. zbora, se predplačila hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi vabi najljubše pevski zbor »Slov. bralnega društva« v Škofji Loki.

(Bralno društvo v Črnomlju) priredi dne 19. t. m. zabavni večer z nastopnim dnevnim redom: 1. I. Schneider: Bienenhaus, koračnica. — 2. A. Nedved: Mili kraj, moški zbor. — 3. A. Nedved: Ljubezen in pomlad, moški zbor s tenor-samospevom. — 4. C. Millöcker: Nachtigall-Schläge, koncertna polka za flauto-solo s spremljevanjem orkestra. — 5. A. Foerster: Katica slovenskih narodnih pesmi. — 6. Fr. Padera: Venec hrvat. napitnic. — Četverospjevi: 7. A. Nedved: V ljubem si ostala kraji. — 8. V. Klaič: Svrčanje. 9. Narodni: a) Jos. Cerin: Bom šel na planince. — b) Anton Foerster: Slovo. — 10. Fr. Gerbič: Pred slovesom. — 11. I. Gungel: Oberländer: Heimatsklänge. — 12. Stara škatlja. Obraz iz življenja v jednom dejanju, priredil Mih. Bulovec. — 13. Damoklejev meč. Gluma v jednom dejanju, spisal G. Putlitz. — 14. Tombola. Pevovodja gosp. R. Schiller. — Točke 1., 4., 6. in 11. svira mestna godba na lok, kapelnik Fr. Padera.

(Vabilo) na zabavni večer, katerega priredi »Slovenska čitalnica mariborska« dne 19. marca v prostorih pri »Gambzinu«. Vspored: A. Petje: 1. Ant. Nedved: »Venec slovenskih pesni«, moški zbor. 2. F. Stegnar: »Spev srce nam dviga«, mešani zbor. 3. Risto Savin: »Javor in lipa«, samo-spev za bariton; poje g. dr. B. Stuhec. 4. F. Abt.: »Čuj glas zvonov«, troglasni ženski zbor. 5. K. Bendl: »Svoji k svojim«, moški zbor s četverospjevom. 6. J. Laharnar: »Kadar mlado leto«, mešani zbor. — B. Gledališka igra: »Dve tašči«, veseloigra v enem dejanju. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Udje so prosti; za neude za osebo 30 kr., za obitelj 50 kr.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) došla so tekom meseca februarja sledeča darila: Premil. knez in škof lavantinski dr. Michael Napotnik (društveni ustanovnik) 10 gl.; Z. Bleda: Veleč. g. Janez Oblak, župnik 2 gl.; iz Bolcana: G. Vincenc Vetrli, uradnik južne železnice 1 gld.; iz Bistrice Slovenske: G. dr. Urban Lamež, odvetnik 3 gld.; iz Brežic: G. Lavoslav Schwentner, knjigotržec 5 gl.; z Dunaja: Gg.: dr. Alojzij Homan, dvorni in sodni odvetnik 5. Alojzij Kremžar, mag. svetnik itd. 10. Fr. Šuklje, dvorni svetnik, drž. posl. itd. 5. Karol Dolenc, uradnik pri najvišjem rač. dvoru 3. Bahovec Josip, žel. uradnik 3. Fr. Pečnik, provizor v lekarni c. kr. bolnice cesarice Elizabete 3. Žiga Sežun, c. kr. likvidator blag. drž. dolgov 5. dr. M. Murko, docent na vseučilišču in Albert Tuschek, blaginčar po 3 gld.; iz Gradca: G. dr. Ivan Klasinc, odvetnik 3 gld.; iz Gornice (na Koroškem): Veleč. gosp. Anton Trobeč, prošt 2 gl.; iz Idrije: Gg.: A. Lancinger, c. kr. nad-oskrbnik, Drag. Svoboda, c. kr. inženir, Dragotin Lapajne, župan, V. K., Talka Vera, Milka po 2 gl., Martin Dežela 1 gl.; iz Kaplje (na Koroškem): Veleč. gosp. Janez Ogriz, župnik 2 gl.; iz Krašnje: Veleč. g. Franc Kadunc, župnik 2 gl.; iz Litije: Slavna posojilnica 10 gld.; g. Fran Gerstenmayer, c. kr. davč. nadzor. 1 gl., g. Luka Svetec, c. kr. notar 5 gl.; iz Ljubljane: Gg.: Stefan Klun, gostilničar in posestnik 2. Josip Jerreb, župnik v p. 1 gld. 50 kr.; iz Moravč: G. M. J. Detela, posestnik 1 gld.; iz Novega Mesta: Veleč. g. Matija Jeriha, kanonik, gg.: dr. Fr. Detela, c. kr. gimn. ravnatelj, dr. Andrej Vojska, c. kr. sodni nadsvetnik v p., po 1 gl.; iz Poljčan: Gg.: Janez Detiček, posestnik 1. Ferdinand Ivanuš, trgovec 2 gl.; iz Gornje Radgone: Gosp. Oton Ploj, c. kr. notar 2 gld.; iz Ptuj: G. dr. Tomaž Horvat, odvetnik 3 gld.; iz Reichenburga: G. Josip Jerman, c. kr. okr. kom., bivši dež. posl. 3 gld.; iz Semiča: Veleč. g. Anton Aleš, dekan 3 gld.; iz Št. Lenarta (na Koroškem): Veleč. g. Henrik Angeren, dekan 2 gld.; iz Št. Mohorja (na Koroškem): Veleč. gosp. Josip Frič, dekan 5 gld.; iz Tinj (na Koroškem): Mil. prošt Lovro Serajnik 5 gld.; iz Trojane: G. Fran Konšek 1 gl.; iz Zagorja: G. Alojzij Domicelj 1 gld.; iz Zelenke Kaplje: Veleč. g. Francišek Leuc, žup-

nik 1 gld. — Za toliko blagih darov bodi najiskrenejša zahvala. Vsak, kdor more, spomni se bednih slovenskih visokošolcev na Dunaju! Darove hvaležno vsprejema: Veleč. g. Fran Jančar, monsignor, papeški častni komornik, župnik nemškega viteškega reda, Dunaj, I., Singerstrasse 7.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. marca. Cesar se je povrnil sinoči iz Wallsee-a.

Dunaj, 17. marca. Izvrševalni odbor parlamentarne komisije desnice je danes razpravljajal o predsedniškem vprašanju ter o raznih drugih zadevah. Glede zborničnega predsedstva se ni moglo skleniti še nič gotovega, ker liberalno veleposestvo še ni odgovorilo na vprašanje, ali vsprejme prvo podpredsedniško mesto ali ne. Govorilo se je danes o tem, kako naj se sestavi predsedstvo, ako nemško liberalno veleposestvo definitivno odkloni ponudbo. Sodi se splošno, da mesto predsednika prevzame na vsak način poslanec dr. Fuchs, mesto prvega podpredsednika se prepusti, ako je ne vsprejme veleposestvo, Mladočehom, ki je poverijo posl. Zaceku, drugo pa slovansko-krščanski narodni zvezi, ki se bo najbrž odločila za posl. dr. Ferjančiča. Jutrišnja seja parlamentarne komisije desnice bo zelo važna, ker se bo govorilo in sklepalo poleg predsedniškega vprašanja o načrtu Thunove vlade, o njeni politiki ter o razmerju desnice napram vladi.

Dunaj, 17. marca. V gospodsko zbornico bo baje imenovanih sedem novih članov.

Dunaj, 17. marca. Iz gotovih virov se poroča, da namerava vlada že v jedni prihodnjih sej predložiti zbornici nagodbe z Oggersko tičoč se predloge.

Budimpešta, 17. marca. Ministerski predsednik grof Thun, finančni minister dr. Kaizl in trgovinski minister dr. Bärnreither dospó jutri z Dunaja, da se s svojimi oggerskimi tovariši osebno dogovore glede nagodbenega vprašanja.

Budimpešta, 17. marca. Radi nemirov pri zadnjih slavnostih je bilo šest socijalistov obsojenih na denarno globo od 25 do 100 gld. Proti onim, ki so pobijali okna, se je uvedla sodna preiskava.

Berolin, 17. marca. Budgetna komisija je včeraj konečno odobrila načrt zakona glede pomnoženja nemške mornarice proti glasovom socijalnih demokratov in poslanca Wernerja. Drugo branje tega zakona se prične danes.

Petrograd, 17. marca. Car je vsprejel včeraj izrednega poslanika kitajske vlade, Hsue-Cing-Čang v slovesni avdijenci. Kitajci se nadejajo, da se bode posrečilo pregovori carja in njegovo vlado, da odnehata od svojih zahtev.

Pariz, 17. marca. „Aurore“ poroča, da je vse pripravljeno za splošno mobilizacijo mornarice. Vsi admirali so neki dobili nalog, naj tekom 24 ur pridejo v Pariz. — O tej

vesti ostali listi še molče in je najbrže izmišljena ali vsaj pretirana.

Pariz, 17. marca. Nekateri listi poročajo, da se španjska vlada peča z vprašanjem glede odstopa Kube Zveznim državam. „Agence Havas“ pa se poroča iz Madrida, da o kaki prodaji Kube sedaj še ni govoriti, ker mora v to dovoliti parlament, v katerem bi se pa težko našla večina za tak predlog.

Atene, 17. marca. Policija je zasledila antidinastičen klub. Prijela je že več članov kluba. Meni se, da je s tem klubom v zvezi napad na kralja.

Kaneja, 17. marca. Nemška posadka na vojni ladiji „Oldenburg“ je včeraj opoludne ostavila tukajšnje pristanišče. Pred odhodom je turško prebivalstvo in načelniki oblasti priredili odhajajoči posadki velike ovacije. Avstrijski konzul in podkonzul sta se vdeležila obeda na ladiji.

Umrli so:

16. marca. Ivan Lotrič, gostaç, 66 let, Tržaška cesta 26, ostarelost.

Tujci.

15. marca.

Pri **Storu**: Fischer, Delsewy iz Budimpešte. — Königsgarten iz Brna. — Janežič iz Domžal. — Szekely, Simonich z Reke. — Robba iz Trsta. — Miklus iz Gorice. — Engelsberger iz Tržica. — Havas iz Vel. Kaniže. — Schaefer iz Lipskega. — Stampfer, Wetzler iz Prage. — Nowak, Skala, Schenker, Daniel, Szinovacz z Dunaja. — Peschl iz Morav. Bele Cerkve. — Ravenegg z Višnje Gore. Tominac iz Siska.

Pri **Maliču**: Stern, Waller iz Frankobroda. — Ladstätter, Elz, Fuchs, Holender, Polack, Goldsand z Dunaja. — Schlesinger iz Temesvara. — Arsenschek iz Gradca. — Hanlina iz Planine. — Ramor iz Smihela. — Davila iz Zagreba. — Paklž iz Ribnice.

Pri **Lloyd**: Erhovnic iz Mödling-a. — Maitzen iz Novega Mesta. — Kaučič iz Razdrtega. — Mesar z Dunaja. — Fortuna iz Zatičine.

Pri **Bavarskem dvoru**: Besek iz Borovnice. — König iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Litzmann iz Hamburg-a. — Nowak z Dunaja. — Benedek od Sv. Križa.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padašina v 24. urah
16	9. zvečer	734.3	5.4	sl. jzah.	jasno	0.0
17	7. jutraj	733.4	2.2	sr. svzh.	oblačno	
	2. popol.	732.5	14.1	sr. svzh.	del. oblač.	
Srednja večerajšnja temperatura 6.1°, za 2.4° nad normalom.						

Zavod za umetnost slikarij steklo B.Škarda v Brnu.

Specijaliteta: Izdelovanje cerkvenih oken. Sedemkrat odlikovan. Ceniki zastoj in franko. Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih. Katalogi na upogled.

VABILO

na

III. redni občni zbor

„Posojilnice v Zagorji ob Savi,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

dné 27. sušca 1898 ob 4. uri popoldne

v dvorani gospe Medvedove.

Dnevni red:

1. Poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

201 1-1

Načelstvo.

Društvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa

bode imelo

19. sušca, t. j. na sv. Jožefa popoldan ob 4. uri

v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana svoj

letni občni zbor,

h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

197 2-2

Odbor.

Prvo občno radeško konsumno društvo,
registrirana zadruga z omejenim poroštvom,

predaja na debelo

dobro, pristno dolensko vino

po 20 do 24 kr. liter

od želez. postaje Zidani most.

Kdor ga želi kupiti, blagovoli zahtevati cenik in pokušenj.

176 5-4

NAZNANILO.

Usojam si prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da sem otvoril s

5. marcem svojo tvrdko na

sv. Petra cesti št. 27.

v hiši g. Tratnika.

Ker sem si pridobil v Parizu in Londonu pri prvih mojstrih skozi 10 let take spretnosti v modernem kroju, da bom v stanju slavno občinstvo s solidno, točno in realno postrežbo vsestransko popolnoma zadovoljiti, upam, da me bo isto v mojem podjetju v domovini s svojimi obilnimi naročili podpiralo.

Se priporoča

Jos. Rojina

167 3-3

krojaški mojster.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročujte se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: **Pavel Marija Valjavec**, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Dunajska borza.

Dné 17. marca.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 10 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 55 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	102 „ 60 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 75 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 55 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	925 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	364 „ 75 „
London vista	120 „ 40 „
Nemški drž. bankovci za 100m. nem. drž. velj.	58 „ 70 „
20 mark	11 „ 75 „
20 frankov (napoleonodor)	9 „ 53 „
Italijanski bankovci	45 „ 05 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dné 16. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 „ 75 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 „ — „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 „ 50 „
Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ 75 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 75 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 10 „
Priporitetne obveznice državne železnice	— „ — „
„ „ južne železnice 3%	185 „ 70 „
„ „ južne železnice 5%	126 „ 35 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	168 „ — „
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	20 „ 15 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	83 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	80 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3435 „ — „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	418 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 „ 50 „
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	151 „ 75 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 „ — „
Papirnih rubljev 100	127 „ 37 „

„MERCUR“
XXXVI. leto.

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!
Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.
Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenje vseh izžrebanih srečk.
Naročuje se najprimernejše s poštними nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gld. 60
celoletna naročnina.